

De overheid en ik

Als managementtrainer/coach kom ik een aantal thema's zeer geregeld tegen: verantwoordelijkheid geven en nemen, oplossingen zoeken voor problemen, leiderschapstheorieën, dat soort zaken. Zoals het een trainer/coach betaamt, kijk ik met mijn cliënten onder andere naar de vraag wie waarvoor verantwoordelijk is bij het oplossen van problemen.

Om mijn eigen mening scherp te houden, vergelijk ik de relatief kleine problemen van mijn cliënten met de grote problemen op mondiaal niveau.

Zo las ik in de Volkskrant van 18 november het 'weblog' van Tweede Kamerlid Wijnand Duyvendak (GroenLinks). Hij schrijft daarin over zijn deelname aan de Klimaattop in Nairobi. Deze top zou internationale maatregelen voor klimaatbeheersing en het tegengaan van fatale opwarming van de aarde moeten opleveren. Enkele fragmenten uit zijn verslag: 'Het is cruciaal dat er tijdens deze klimaatop zicht komt op een vervolg van de Kyoto-afspraken (...), helaas gaat het hier allemaal erg omslachtig. We moeten nu besluiten dat er op de volgende top (in 2007) wordt besloten over de agenda van de volgende top. En dan heb je dus nog geen besluiten over de agenda (...), de politieke leiders hebben het vrijwel alleen over procedures en zelfs daarover worden ze het niet eens (...). Zo gaat er weer kostbare tijd verloren om de klimaatverandering aan te pakken'.

Laten we dit vraagstuk eens benaderen vanuit een breed perspectief. We beschouwen de mens daarvoor als een diersoort dat zich onderscheidt van andere diersoorten: het heeft een sterk ontwikkeld denkvermogen. Zelfs zijn broeders en zusters chimpansees, orang-oetangs en gorilla's, de mensapen, kunnen nog niet een fractie van wat de mens met zijn sterk ontwikkelde denkgorgaan kan presteren. Je zou verwachten dat de mens zijn denkgorgaan optimaal inzet voor het behoud van zijn enige veilige plek in het heelal: de aarde, een nuchtere gedachte, toch?

Maar als je artikelen als dat van deze weblog leest, dan zie je in dat van deze verwachting niets, maar dan ook niets, uitkomt. De mens schuift maatregelen ten gunste van het voortbestaan van de aarde ver voor zich uit en verklaart zich daarmee onmachtig om zelf invloed uit te oefenen. De mens is zodoende bezig de aarde grondig en in vol bewustzijn naar de knoppen te helpen. Hij wacht op wat komen gaat en doet niets om het tij te keren.

Ik denk dat een uitweg uit dit verschrikkelijke probleem moet worden gevonden in de term 'leiderschap'. Maar hoe zit het met het leiderschap van de mens? Leiderschap vraagt om visie, goed nadenken over de langere termijn en het grote geheel. Je afvragen of alles wat je nu doet gunstig is over honderd jaar en bijdraagt aan het geluk van alle mensen, ook die in andere delen van de wereld. De mens beschikt helaas nauwelijks over voldoende leiderschap, dat blijkt wel uit het bovenstaande stukje. De top in Nairobi heeft slechts opgeleverd dat over twee jaar (!!!) verder wordt vergaderd. Punt.

Ik ben verbijsterd en verdrietig als ik zo iets lees. De diersoort mens blijkt niet in staat om, ondanks zijn sterke denkvermogen, het tij te keren. De mens moet zijn verantwoordelijkheid nemen en doen wat goed is, voor nu en voor later, voor hemzelf en al zijn medemensen.

Vervang in dit stukje 'de mens' en verwijzingen daarnaar door 'de overheid' en trek uw conclusies. Herhaal deze oefening, maar vervang nu 'de mens' door 'ik', verander de vervoegingen van de werkwoorden en neem dan een eerlijk besluit over de vraag: is leiderschap iets dat aijn de overheid is voorbehouden? Wie is waarvoor verantwoordelijk?

Bert van Dijk is coach/trainer bij Schouten & Nelissen en auteur van: 'Beïnvloed anderen, begin bij jezelf', 'Bereiken wat je wilt', 'Doe wat je wilt' en 'De mythe van Perfectionisme'.